

Kúria
v é g z é s e

Az ügy száma: Bfv.II.1.209/2025/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. május 14.
Az ügy tárgya: lopás vétsége
Terhelt: ...
Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 12.B.XVI.30.750/2022/16.,
ítélet, tárgyalás, 2023. november 28.
Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 24.Bf.6702/2024/8., ítélet, tanácsülés,
2024. november 27.
Az indítvány előterjesztője: a védő
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a védő által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.B.XVI.30.750/2022/16., illetve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 24.Bf.6702/2024/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I. 1.** A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. november 28-án meghozott 12.B.XVI.30.750/2022/16. számú ítéletével a terheltet lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 3 évre próbára bocsátotta.

[2] A védő által bejelentett fellebbezés nyomán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. november 27-én meghozott 24.Bf.6702/2024/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a próbára bocsátás tartamát 1 év 6 hónapra enyhítette, egyebekben pedig a kerületi bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a terhelt és a sértett 2019. év elején, közelebbről meg nem határozható időpontban megállapodtak abban, hogy a terhelt a sértett tulajdonát képező cím 1 szám alatti ingatlan épületgépészeti munkáit elvégzi.

[4] A terhelt a sértettől 2019. május 7. napján többek között anyagbeszerzésre készpénzben 500.000 forintot, majd 2019. július hónapban, közelebbről meg nem határozható időpontban további 400.000 forintot kapott, ezt követően a sértett 2019. június 14. napján 894.500 forintot utalt át a terhelt részére.

[5] A terhelt az általa vállalt munkát megkezdte, folyamatosan végezte, ennek során 2019. október 21. napján megvásárolt egy 81.999 forint értékű Heizer típusú vízmelegítőt, 2019. október 30. napján 2 darab, összesen 31.030 forint értékű Silver törölközőszárítót, 2019. november 14. napján egy 282.954 forint értékű Ariston márkájú kazánt, valamint 2 darab, összesen 51.436 forint értékű Watts márkájú elosztót.

[6] A terhelt az eszközöket a sértett cím 1 szám alatti ingatlanába szállította, a vízmelegítő kivételével valamennyi eszközt beszerelte, a vízmelegítőt pedig a lakásban helyezte el.

[7] Ezt követően a terhelt és a sértett között elszámolási, illetve a kivitelezés minőségéből eredő vita támadt, ezért a terhelt 2019. november 29. és 2019. november 30. napja között a sértett ingatlanából a korábban beszerelt tárgyakat leszerelte, és a vízmelegítővel együtt elszállította, majd 2020. január 13., 2020. április 8. és 2020. november 30. napján más, általa kivitelezett épületgépészeti munkák során értékesítette, illetve azokat felhasználta.

[8] A másodfokú ítélet – ítéletszerkesztési hiba folytán az indokolás tényállás-helyesbítésen kívüli részében tett – megállapítása szerint a 81.999 forint értékű vízmelegítő nem volt a lopás elkövetési tárgya, ezért a lopás elkövetési értéke helyesen 365.420 forint.

[9] Az okozott kár nem térült meg.

[10] II. 1. A jogerős ítélettel szemben a védő terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati okra való hivatkozással.

[11] Indítványában kifejtette, hogy a felek átalánydíjazásban állapodtak meg egymással, és az átalánydíj teljesítésére részteljesítések útján került volna sor, a másodfokú bíróság pedig nem vette figyelembe, hogy az átalánydíj alkalmazásakor is van lehetőség az ellenérték részteljesítésére. A tényállásban szerepeltetett 900.000 forint kifizetése pedig nem a terhelt, hanem a generálkivitelező cég 1 részére történt, és „nem a hőfejlesztő, illetve a hőleadó eszközök beszerzésére, hanem az addig elvégzett munkák díjazásaként értelmezhető”. A Ptk. 6:247. § (5) bekezdésére való utalással amellet érvelt, hogy a vállalkozási szerződés alapján a rendelkezésre álló okiratok tükrében megállapíthatóan a vállalkozó részére fizetendő ellenérték megfizetésére nem került sor, ezért a szerződés tárgyát képező mű tulajdonjoga sem szállhatott át a sértettre.

[12] Vitatta, hogy az eljárás tárgyát képező dolgok a Ptk. 5:16. §-a alapján az ingatlan tartozékává válhattak volna, mert a vállalkozási szerződés az előbbiek szerint nem ment teljesedésbe, így a hivatkozott törvényhely szerinti „kétség” nem merült fel, a kérdéses eszközök álláspontja szerint a terhelt tulajdonát képezték. A gépek a beszereléssel sem váltak az ingatlan tartozékává, mert „a beszerelésüknek alapot adó vállalkozási szerződés díjazása nem lett teljesítve”.

[13] Meglátása szerint a másodfokú bíróság indokolása „a megrendelők jogalap nélküli gazdagodását szorgalmazná”, és a terhelt „előnyösebb helyzetben lett volna, ha fel sem szereli a vállalkozási szerződésben foglalt berendezéseket”, a fel nem szerelt vízmelegítőhöz hasonlóan, „mely ellentétes a vállalkozási szerződésből adódó mű előállításához kapcsolódó kötelezettséggel”. Ekként arra a következtetésre jutott, hogy a sértett a terhelt rovására jogtalanul vagyoni előnyhöz jutott, mert anélkül állt be vagyonában értéknövekedés, hogy a vállalkozási szerződés alapján járó díjazást kifizette volna. A terhelt pedig jogszerűen szerelte le „a sértett által meg nem térített hőfejlesztő és hőleadó eszközöket”, mert a vállalkozási szerződés megkötésekor „nem volt ilyen jellegű eszköz az ingatlan tartozékaként felszerelve”.

[14] A „rendelkezésre álló okiratok alapján kétséget kizáróan alátámasztottnak” vélte, hogy a beszerelt eszközöket a terhelt finanszírozta, mert a számlák alapján azokat igazoltan a terhelt gazdasági társasága vásárolta meg, így az adásvételi szerződések alapján azok a terhelt tulajdonába kerültek.

[15] Indítványozta ezért, hogy a Kúria a jogerős ítélet megváltoztatásával a terheltet mentse fel, vagy – másodlagosan – enyhítse az alkalmazott intézkedést.

[16] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1207/2025/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[17] A Be. 650. § (2) bekezdésében, valamint a Be. 659. § (1) bekezdésében írt szabályokra való utalással az irányadó tényállásban foglaltakkal ellentétesnek értékelte az indítvány azon hivatkozását, amely szerint a sértett a 900.000 forintot nem a terhelt, hanem a generálkivitelező részére teljesítette volna, és amely összeg nem a berendezések ellenértékét képezte volna, hanem az addig elvégzett munkák díját. Úgy látta ezért, hogy a Ptk. 6:247. § (5) bekezdésének szabályai is csak az ítéleti tényállástól eltérő ténybeli alapon lennének felhívhatók. Az irányadó tényállás alapján nem talált továbbá adatot arra nézve, hogy a felek között átalánydíjas megállapodás jött volna létre, valamint, hogy a sértett a generálkivitelezővel állt volna elszámolási viszonyban, és nem a terhelttel.

[18] A BH 1983.133. és a KGD 2019.18. számon közzétett eseti döntés, valamint a Kúria Kfv.I.35.434/2017/4. számú határozatára való utalással megjegyzésre érdemesnek tartotta, hogy a másodfokú bíróság érveivel szemben a fűtési rendszer a hozzá tartozó kazánnal együtt nem a tartozéka, hanem a Ptk. 5:15. §-a szerinti alkotórésze a háznak, és ezért a sértett tulajdonjoga a beépített eszközökre is kiterjedt.

[19] Mivel pedig az irányadó tényállás alapján a beszerelt gépek a beépítéssel az ingatlan alkotórészeivé váltak, illetve a terhelt a be nem szerelt vízmelegítőt a sértett tulajdonát képező, felújítás alatt álló lakásban helyezte el, valamennyi eszköz birtokba adása is megtörtént a sértett részére, így azokon a sértett kivétel nélkül tulajdont szerzett. A lopásnak tehát valamennyi, a sértett ingatlanában elhelyezett eszköz – így a vízmelegítő is – a tárgya volt, azonban a másodfokú bíróság – a Legfőbb Ügyészség által tévesnek vélt – jogi érvelése a cselekmény minősítését nem érintette.

[20] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség a jogerős ítélet hatályában fenntartására tett indítványt.

[21] 3. A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében fenntartotta a felülvizsgálati indítványban foglaltakat.

[22] Álláspontja szerint „kivételt képeznek azon ügyek a Be. 650. § (2) bekezdése alól, melyekben a tényállás hibás megállapítása vezetett bűnösséget megállapító ítélethez, ebből következően támadható a tényállás, amennyiben a felülvizsgálat révén felmentő ítélet születik”.

[23] Ettől függetlenül továbbra is úgy vélte, hogy az irányadó tényállásban írt terhelti magatartás nem alkalmas a lopás megvalósítására, mert a hőleadó készülékek ki sem kerültek a tulajdonából. A BH 2021.280. számon közzétett eseti döntésre utalással a jogerős ítélet által megállapított tényállást ugyanakkor a felülvizsálatra alkalmatlannak ítélte, mert a „jogerős ítélet olyan ellentmondásokban szenved, amelyek tévesen vezettek a terhelt bűnösségének megállapításához”. Az ellentmondást a Fővárosi Törvényszék tényálláson kívüli indokolásával vélte igazolhatónak, mert – álláspontja szerint – ha a vízmelegítő nem volt a terhelt számára idegen dolog, akkor a többi eszköz sem lehetett az. Ezért amellett érvelt, hogy a tényállás „nem került megnyugtatóan feltárássra”.

[24] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[25] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[26] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Az indítvány ezt panaszolta, így az alapján a felülvizsgálati eljárás keretében történő, a Be. 659. § (5) bekezdés szerint végbemenő felülbírálatnak e törvényi okból helye van.

[27] A felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya ugyanakkor, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[28] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem csupán a jogerős ítéletben írt tényállás támadhatatlan, de az a mérlegelő tevékenység is, amely e tényállás megállapítására vezetett. Ebből következően a felülvizsgálat során a felmerült bizonyítékok felülmérlegelésére vagy az ítéleti tényállás megalapozatlanságát (így felderítetlenségét) érintő következtetések levonására, eltérő tényállás megállapítására az eljárási törvény nem biztosít lehetőséget.

[29] E szabályok abból fakadnak, hogy a felülvizsgálat a jogerős [azaz a Be. 456. § (1) bekezdése értelmében végleges és mindenkire kötelező döntést hordozó] ítélet elleni jogi, nem pedig ténybeli kifogások érvényesítését biztosító rendkívüli jogorvoslat. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg. Az indítvány nem irányulhat arra, hogy a Kúria a bizonyítékok eltérő értékelésével a jogerős ítéletben foglalttól eltérő tényállást állapítson meg, majd az ezen eltérő tényekből levont jogkövetkeztetés alapján hozzon a terheltre a büntetőjogi felelősség vagy az alkalmazott jogkövetkezményeket érintően kedvezőbb döntést.

[30] A büntető anyagi jog szabályai ugyanis akkor szenvednek sérelmet, ha az eljáró bíróság a megállapított tényállásból törvénysértő jogi következtetést vont le akár a bűncselekmény megvalósulását, akár annak minősítését illetően. A tényállás kiegészítésére vagy megváltoztatására és a jogkövetkeztetés az alapján való levonására azonban nincs törvényes lehetőség.

[31] Jelen ügyben a felek között kötött vállalkozási szerződés indítványozó által hangsúlyozott szerződéses kikötéseire nem történt bírói ténymegállapítás. Az irányadó tényállás nem tartalmazza, hogy a terhelt vállalkozóként nem a saját, hanem a cég 1 nevében

kötötte volna meg a szerződést, miként azt sem, hogy a vállalkozói díj megfizetésére a szerződés átalánydíjazást kötött volna ki. Az pedig kifejezetten az irányadó tényállásban foglaltakkal ellentétes – ezért a felülvizsgálati eljárásban figyelmen kívül maradó – tényállítás a védő részéről, amely szerint a tényállásbeli 500.000, majd 400.000 forint terhelt részére történt kifizetésére vállalkozói díj címén került volna sor. Ehelyett a felülvizsgálati eljárásban megkérdőjelezhetetlen tényállás azt tartalmazza, hogy az összesen 900.000 forint készpénzt a sértett „többek között anyagbeszerzésre” adta át a terheltnek.

[32] Az előbbiekből következően az indítványozó feleslegesen vont le következtetést „a rendelkezésre álló okiratok” tartalmából kiindulva a vállalkozó által beszerzett berendezések tulajdonjogát illetően. A felülvizsgálati indítványban bármilyen bizonyíték tartalmának idézése, értékelése, mérlegelése minden esetben – fogalmilag – szükségtelen. Ha ugyanis e bizonyíték tartalma az ítéleti tényállással egybecsengő, úgy a jogi következtetések levonására maga az irányadó tényállás közvetlenül hivatkozható; ellenben a jogerős ítéleti tényállással ellentétes, vagy a tényállásban nem szerepeltetett tényekről számot adó bizonyíték – így a védő indítványában megnevezett számlák – figyelembevételére a Be. 659. § (1) bekezdésében írt törvényi rendelkezések folytán nem lehetséges.

[33] A védői észrevételből nem tűnik ki, hogy mely törvényi rendelkezésen alapul az az érv, amely szerint „kivételt képeznek azon ügyek a Be. 650. § (2) bekezdése alól, melyekben a tényállás hibás megállapítása vezetett bűnösséget megállapító ítélethez, ebből következően támadható a tényállás, amennyiben a felülvizsgálat révén felmentő ítélet születik”. A Btk. 650. § (2) bekezdésének és a 659. § (1) bekezdésének kivételt nem tűrő parancsa alól kivételt engedő jogszabályi felhatalmazás valójában nem létezik, a védő ezzel ellentétes hivatkozása alaptalan, a törvénnyel szembeni.

[34] 3.1. Következésképp a felülvizsgálat során kizárólag az irányadó tényállásban foglalt tények szolgálnak alapul a büntetőjogi következtetés levonásához, így a Kúria azok alapul vételével vizsgálta, hogy a terhelt magatartásában a lopás Btk. 370. § (1) bekezdésében írt törvényi tényállási elemei felismerhetők-e, avagy sem.

[35] Az indítvány mikénti elbírálása így azon áll, hogy a terhelt által elvitt berendezések kinek a tulajdonát képezték. Ha ugyanis azok a terhelt számára nem voltak idegenek, elszállításuk értelemszerűen eltulajdonításként sem értékelhető, és ezzel párhuzamosan a jogtalan eltulajdonítás célzata sem vezérelhetette. Ha viszont azok a számára idegenek voltak, a lopás törvényi tényállása hiánytalan.

[36] A vizsgált jogkérdés eldöntésének kiindulópontja, hogy az ítéleti tényállás szerint a sértett a 2019. május 7-én és 2019. július hónapban átadott összesen 900.000 forintot „többek között” anyagbeszerzés címén juttatta a terheltnek.

[37] A vállalkozási szerződés keretében átvett pénzüsszegekre tanúsított magatartások büntetőjogi megítélése során a lényegi kérdés, hogy e pénzüsszeget a vállalkozó milyen jogcímen vette át: vállalkozási díj(előleg) gyanánt vagy anyagköltségre. Az első esetben az átvett összeg a vállalkozó tulajdonába kerül, tehát számára nem idegen. Az anyagvásárlásra átvett összegben azonban a vállalkozó nem szerez tulajdont, így annak eltulajdonítása sikkasztásként értékelendő (Kúria Bfv.I.311/2017/6.). Ha tehát a megrendelő meghatározott célt kötött ki az átadott összeggel kapcsolatban, annak a céltól eltérő felhasználása a pénzüsszeg eltulajdonítását jelenti (Kúria Bfv.III.1.133/2015/6.).

[38] Mindez értelemszerűen irányadó a meghatározott rendeltetéssel átvett pénzüsszeg rendeltetésszerű felhasználása nyomán a pénzüsszeg helyébe lépett dologra is. Azaz, a vállalkozó az anyagköltség címén átvett pénz felhasználásával megvásárolt eszközökön sem szerez tulajdont, azok számára idegenek.

[39] A jelen esetben is ez a helyzet.

[40] Amikor ugyanis a jogerős ítélettel megállapított tényállás úgy fogalmaz, hogy a sértett „többek között” anyagbeszerzésre adott át a terheltnek 900.000 forintot, ez kizárólag úgy értelmezhető, hogy csakis az átadott összeg anyagbeszerzésre fordítandó részét meghaladó hányada tekinthető vállalkozási díjelőlegnek. Következésképpen a terhelt által a sértett részére (megbízásából) megvásárolt valamennyi eszköz a sértett tulajdonát képezte: mind – a jogerős ítéletben a terheltnek fel nem rótt – vízmelegítő (81.999 forint), mind pedig a két darab törölközőszárító (31.030 forint), a kazán (282.954 forint) és az elosztó (51.436 forint).

[41] Ekként tehát a beszerelt vagyontárgyak tekintetében helyesen állapította meg jogerős ítéletében a bíróság, hogy azok elvitelével a terhelt eltulajdonította azokat.

[42] Az indítványban a védő azzal is érvelt, hogy mivel a bíróság megállapította, miszerint a vízmelegítő nem volt a terhelt számára idegen dolog és ekként a lopás elkövetési tárgya, ugyanez irányadó a többi eszközre is. A védő helyesen ismerte fel, hogy a beszerelés tényének nincs a bűnösség szempontjából perdöntő jelentősége, azonban ebből a bűnösség körét érintően – az alábbiak szerint – éppen az ellenkező jogkövetkeztetés adódik.

[43] Nem állja meg ugyanis a helyét a másodfokú bíróság azon jogi érvelése, amely szerint az épületbe történt beépítés hiányában a vízmelegítő a terhelt számára nem volt idegen. A vízmelegítő az előbbieket szerint a sértett tulajdonában állt. A beépítés kérdésének ugyanakkor az alábbiak szerint kétségtől bűntető anyagi jogi vonzatai is felmerülhetnek, amelyek azonban nem a bűncselekmény megvalósulását, hanem annak helyes minősítését érintik.

[44] A fentebb kifejtettek szerint a meghatározott rendeltetéssel a vállalkozó részére juttatott pénzeszegek a vállalkozó számára idegen dolognak minősülnek, és ugyanilyen megítélés alá esnek a vállalkozó által az e pénzeszegen megvásárolt dolgok. A tényállásban írt eszközök így megvásárlásukat követően büntetőjogi szempontból a terheltre rábízott idegen dologként szorúlnak értékelésre, amelyek eltulajdonítása mindaddig a sikkasztás [Btk. 372. § (1) bekezdés] keretei között marad, amíg a rábízás – az eszközöknek a sértett birtokába adásával – meg nem szűnik. A sértett birtokába már átadott eszközök elvétele (eltulajdonítása) pedig már a lopás törvényi tényállási elemeit meríti ki.

[45] Az adott esetben nem kétséges, hogy a terhelt a rábízott idegen dolognak minősülő törölközőszárítók, kazán és elosztó sértett ingatlanába történő beépítésével elvesztette azok birtokát. E szempontból az is közömbös, hogy a beépített eszközök az ingatlan alkotórészekévé (Ptk. 5:15. §) vagy tartozékává (Ptk. 5:16. §) váltak.

[46] A terhelt számára – beépítésének elmaradásától függetlenül – ugyancsak idegennek minősülő vízmelegítő eltulajdonítása már más megítélés alá eshet. E berendezés birtokállapota a jogerős ítéletben foglalt tényállásból nem tűnik ki, abból ugyanis nem olvasható ki, hogy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 39. § (1) bekezdése szerinti építőipari kivitelezési tevékenység végzése során a munkaterületnek az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet által megkívánt átadása a vállalkozó részére megtörtént-e, illetve mikor történt meg, annak visszaadása megtörtént-e, illetve mikor történt meg, és ehhez képest a terhelt a részére átadott munkaterületről szállította-e (tulajdonította-e) el a vízmelegítőt. E kérdés pedig jelentőséggel bír, mert a vállalkozó részére átadott munkaterületen tárolt – be nem szerelt, azaz az ingatlan részévé még nem vált – eszközök a vállalkozó birtokában vannak, ezért a munkaterületen lévő, de a sértett tulajdonát képező dolgok a vállalkozó szempontjából rábízott idegen dolognak minősülnek, amelyek eltulajdonítása sikkasztás. A vállalkozó által már visszaadott (elhagyott) munkaterületen tárolt, számára idegen dolgok viszont már kiestek a vállalkozó birtokából. Mivel pedig az ilyen dolgok nem tekinthetők a vállalkozóra rábízottnak, eltulajdonításuk lopást valósít meg.

[47] Ekként a minősítés szempontjából jelentőséggel bíró tény leírása hiányzik a tényállásból, amelyhez képest az sem dönthető el, hogy a cselekmény minősítése törvényes-e (mert a terhelt a jogerős ítélettel egyező minősítés alá eső lopás vétségét valósította meg, és csak az elkövetési értéket határozta meg – a minősítést nem érintő módon – tévesen), avagy törvénysértő {mert a terhelttel szemben a lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] mellett a sikkasztás vétségének [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] felrovása is indokolt}.

[48] 3.2. Ahogyan arra a védő is utalt, a Kúria következetes gyakorlata szerint a büntető anyagi jog szabályainak sérelmét jelenti, ha az irányadó tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelőssége nem dönthető el [Bfv.II.80/2021/6. (BH 2021.325.), BH 2021.8., Bfv.III.868/2012/14. (BH 2014.103.I.), BH 2013.55.II]. Ugyancsak a büntető anyagi jog szabályait sérti, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapján nem lehetséges a megalapozott állásfoglalás a terhelt cselekményének törvényes minősítése, következésképpen a büntetés kiszabása kérdésében {Bfv.II.350/2022/8. (BH 2023.60.) [64] bekezdés}. Éppen ezért felülvizsgálati eljárásban – az érdemi felülbírálatra alkalmatlansága folytán – a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését eredményezi, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás olyan ellentmondásokat tartalmaz, amelyek miatt a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából jelentős kérdésekben (a terhelt bűnösségének megállapítása, felmentése, az eljárás megszüntetése, a bűncselekmény minősítése, illetve a Btk. anyagi jogi szabályainak megfelelően kiszabott büntetés vagy alkalmazott intézkedés) nem állapítható meg, hogy a bíróság milyen tényállásra alapította ítéletének a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló rendelkezéseit [Bfv.I.1.004/2020/13. (BH 2021.280.)].

[49] A tényállás belső ellentmondása azonban közömbös, ha az az egyértelmű büntető anyagi jogi következtetés levonását nem zárja ki (Bfv.II.168/2024/12.). Ezzel egy tekintet alá esik, ha a terhelt javára előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapján indított felülvizsgálati eljárásban a tényállás belső ellentmondása a terhelt terhére eső további bűncselekmény megvalósulását érintő állásfoglalást lehetetleníti el. A terhelt javára előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapján ugyanis az ítélet jogereje a terhelt terhére eső megváltoztató rendelkezés hozatala céljából nem törhető fel.

[50] 3.3. A tényállás semmiféle belső ellentmondása nem azonosítható ugyanakkor a Legfőbb Ügyészség átiratára tett védői észrevételben foglalt azon érvek alapján, amely szerint „a másodfokú határozatban, helyesen, megállapítást nyert, hogy a lopás elkövetési tárgya nem lehetett a 81.999 forint értékű vízmelegítő, hiszen az a terhelt számára nem volt idegen dolog. E megállapításból következik, hogy az ingatlanban elhozott hőfejlesztő, hőleadó készülékek egyike sem volt védencem számára idegen dolog”. Az észrevétel alapján nem a jogerős ítéletben vázolt tényállás ellentmondásos, hanem a jogerős ítélet indokolása ellentétes a védő jogi álláspontjával. Ez azonban semmilyen felülvizsgálati okot nem jelent.

[51] 3.4. A kifejtettekre figyelemmel a jogerős ítélet törvényesen, a büntető anyagi jog szabályainak sérelme nélkül állapította meg a terhelt bűnösségét lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], ezért a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati ok nem állt be.

[52] 4. Ami végül az alkalmazott intézkedés enyhítésére irányuló másodlagos védői indítványt illeti, az alkalmazott joghátrány kizárólag a Be. 649. § (1) bekezdés b) vagy c) pontjában írt felülvizsgálati ok alapján lenne felülbírálható, azaz, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével alkalmazott törvénysértő intézkedést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpont], vagy ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt alkalmazott olyan intézkedést, amely a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat szerint irányadó büntetési tételkerettől eltérő, törvényes büntetési tételkeretre figyelemmel aránytalanul súlyos vagy aránytalanul

enyhe [Be. 649. § (1) bekezdés c) pont]. A törvény tehát egyik esetben sem önmagában, hanem csak akkor teszi lehetővé az intézkedés (nemének és/vagy mértékének) felülbírálatát, ha az törvénysértő minősítés vagy a Btk. más – a minősítésen kívül eső, kötelező, nem a bíró mérlegelésére bízott – szabálya megsértésének következménye.

[53] Az indítványozó azonban a terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítését egyáltalán nem vitatta. Erre tekintettel az indítvány a kiszabott büntetés enyhítésére igényt tartó részében kizárólag a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpont második fordulata szerinti felülvizsgálati ok alapulvételével tehető vizsgálat tárgyává.

[54] A büntetőjog más szabályának törvénysértő büntetés kiszabását (intézkedés alkalmazását) eredményező megsértése miatt mindazon büntető anyagi jogi szabály megszegése felülvizsgálati okot képez, amelynek alkalmazását a büntetés kiszabása körében a törvény az ítéldbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvételére miatt a Be. XCIV. Fejezete nem nyújt jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem felel meg a törvénynek, mert joghátrányt ebben a formában a törvény nem tesz lehetővé [Bfv.III.1.559/2018/10. (BH 2020.9.)]. Azaz, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjának második fordulata szerinti felülvizsgálati ok esetén törvénysértő büntetés kiszabásáról (intézkedés alkalmazásáról) akkor van szó, ha a kiszabott büntetés (intézkedés), illetve annak neme és mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik [Bfv.I.970/2014/11. (BH 2015.180.)].

[55] A védő azonban a Btk. büntetés kiszabására (intézkedés alkalmazására) vonatkozó, mérlegelést nem tűrő szabályának sérelmére egyáltalán nem hivatkozott és arra nyilvánvalóan nem is került sor, mert a terhelt terhére rótt bűncselekmény miatt a próbára bocsátás a Btk. 65. § (1) bekezdése alapján alkalmazható és annak tartama a hivatkozott törvényhely (3) bekezdésében írt törvényes keretek közé esik. Ha pedig a felülvizsgálattal érintett cselekmények elbírálásához kapcsolódó anyagi jogszabálysértés nem valósult meg, a büntetés önálló vizsgálatára nincs törvényes lehetőség. Ekként nem képezheti felülvizsgálat tárgyát, hogy a bíróság a büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) során a Btk. 80. § (1) bekezdésének előírásait, vagy a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló – és a Kúria 2/2023. BK véleményével fenntartott – 56/2007. BK vélemény iránymutatásait miként vette figyelembe [BH 2019.158.II. (Bfv.I.1.134/2018/21.), BH 2016.264.II. (Bfv.I.415/2016/7.), BH 2012.239. (Bfv.III.359/ 2012/2.)].

[56] 5. A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[57] *A határozat elvi tartalma*

A vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó részére anyagbeszerzésre átadott összeg, illetve az átadott összeg felhasználásával beszerzett anyag nem kerül a vállalkozó tulajdonába. Éppen ezért a beszerzett, majd a kivitelezés során beépített, ezért az ingatlan alkotórészévé vagy tartozékává vált anyag vállalkozó általi kiszerezését követő eltulajdonítása lopást valósít meg, míg a vállalkozó részére átadott munkaterületre szállított, de be nem épített anyag – azaz a vállalkozóra rábízott, de birtokából ki nem került anyag – eltulajdonítása sikkasztás megállapítására vezet.

[58] IV. A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdésének

első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. május 14.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró